І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 223. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ГРУДНЯ 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 2, 1965 No. 223. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 29 листопада 65

В АМЕРИЦІ

30-го ЛИСТОПАДА ЗАКІНЧИЛАСЯ МІЖАМЕРИКАНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ В РІО ДЕ ЖАНЕЙРО, в якій взяли участь представники 19-ох держав, в тому і ЗДА. На конференції вирішили: (1) підготовити зміни в Чартері Організації Американських Держав, щоб можна було їх схвалити на найближчій конференції, яка заплянована на липень 1966 року в Буенос Айресі в Арґентині; (2) на конференції зобов'язалися американські латинські країни допомагати собі взаємно, щоб можна було піднести економічний рівень цих держав; (3) погодилися на ближчу співпрацю в культурній і соціяльній ділянках. Представники Бразилії і Мехіко хвалили президента Джансона за те, що погодився продовжити Союз для Поступу поза 1970-ий рік.

ПОЧИНАЮЧИ ВІД СЕРЕДИ 1-го ГРУДНЯ ЩОТИЖНЯ МАЮТЬ ПРИБУВАТИ ДО ЗДА ПО 800 КУБИНСЬКИХ ВТІКАЧІВ, які вирішили покинути Кубу під владою комуніста Кастра та переселитися до ЗДА. Всіх просьб на переселення є 174,000, і переселення це потриває понад 4 роки, коли воно відбуватиметься в такому темпі, як тепер: по 800 осіб тижнево. Кошти переселення платить американський уряд. Прибувати до ЗДА можуть ті кубинці, які мають тут членів родини. Переселення відбувається за допомогою літаків.

КОСМІЧНИЙ КОРАБЕЛЬ ДЖЕМІНІ-7 МАЮТЬ ВИПУСТИТИ В СУБОТУ 4-го ЛИСТОПАДА о годині 2:30 по полудні. Астронавти Френк Борман і Джеймс Лавелл постійно підготовляються до цього лету довкола Землі, що має тривати 14 днів. 9 днів після випущення Джеміні-7 мають випустити Джеміні-6, в якому мають летіти астронавти Волтер Ширра і Томас Стеффорд. Астронавти з Джеміні-6 мають старатися зустрінутися з Джеміні-7 в космічних просторах і разом у формації кружляти. Літаконосець Восп вже виплив із Бостону в напрямі до Бермудських островів, де мають приземлюватися обидва Джеміні.

НАУКОВЕЦЬ Д-Р ВОРРЕН ВІВЕР ПРОТИ ВИТРАТИ $30-ох БІЛЬЙОНІВ НА ЛЕТ ДО МІСЯЦЯ. Д-р Вівер — це колишній президент Американського Товариства в справах поступу в науковій ділянці. Він заявив в інтерв'ю з представником тижневика „Ньюз енд Ворлд Ріпорт ЗДА", що, на його думку, можна б краще використати ті $30 більйонів, які зужиє висилання астронавтів на Місяць перед 1970-им роком. За цю суму можна збільшити платні вчителям на десять років, допомогти 200 малим коледжам та фінансувати вишкіл 50,000 науковців, даючи їм по $4,000 річно, вибудувати 10 нових медичних шкіл і т.п.

СУДДЯ ДУМАЄ, ЩО ОСВАЛЬД ХОТІВ ВБИТИ ГУБЕРНАТОРА КОННЕЛЛІ, А НЕ ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ. Суддя Джо Б. Бравн, який судив вбивника Лі Гарві Освалда — Джека Рубі, виступаючи в телевізії, твердив, що Освалд 22-го листопада 1963-го року стріляв не до президента Кеннеді, тільки до губернатора Тексасу Джана Б. Коннеллі, який їхав разом із Президентом. Освалд ненавидів Коннеллі, який, як секретар фльоти, затвердив був звільнення зі служби у фльоті Освалда. Суддя Бравн пише книжку про суд над Джеком Рубі і заявляє, що між Рубі і Освалдом не було жадних зв'язків перед трагедією з 22-го листопада.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ДЕ ҐОЛЛЬ заявив в передвиборчій промові, що її передано через радіо й телевізію, що хоч Франція хоче залишитись вірною своїм союзникам, проте не може узалежнюватись від них настільки, щоб вони втягли її в конфлікти, що їх вона собі не бажає. Де Ґолль протиставив французьку „миролюбну" політику „нісенітній війні" яка йде тепер в Азії, себто посередньо оскаржив у тій війні Америку.

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ МОХАММЕД АЮБ ХАН ПРИБУДЕ до Вашинґтону 14-15 грудня ц. р., а з початком січня 1966 року прилетить туди також індійський прем'єр Ляль Багадур Шастрі. Президент Джансон заявить обидвом тим південно-азійським лідерам — твердить преса — що американська допомога тим країнам залежить передусім від їхнього взаємного замирення. ЗДА хочуть теж посилення продукції харчів у хронічно голодуючій Індії та обмеження впливів Пейпінґу на політику Пакістану.

РЕЧНИК РОСІЙСЬКО-ПРАВОСЛАВНОГО ПАТРІЯРХАТУ У МОСКВІ, МИТРОПОЛИТ НІКОДИМ ВИСЛОВИВСЯ перед журналістами дуже позитивно про хід і дотеперішній вислід нарад 2-го Ватиканського Собору, заповівши, що коли Собор закінчиться та проголосить ще заплянований декрет про Церкву у модерному світі, російсько-православний Синод призадумається над можливостями наближення до Католицької Церкви. 36-річний митрополит Нікодим, який є головою відділу закордонних зв'язків московського Патріярхату і єрархом ленінградської єпархії, висловлювався також дуже прихильно про американську Пресвитерську Церкву.

ІНДОНЕЗІЙСЬКИЙ ВІЦЕ-ПРЕМ'ЄР І МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ Д-Р СУБАНДРІЮ ЗАКИНУВ комуністам, що вони „скинули маску" в затіяній ними невдачній спробі державного перевороту 1 жовтня ц. р. Ця заява знаменна тому, що Субандріо сприяв раніше комуністам і разом із президентом Сукарно намагався злагідняти протикомуністичну акцію війська. Офіційно заперечено японській вістці, наче б на Джаві вбито лідера індонезійських комуністів Д. Н. Айдіта.

ІНДІЙСЬКЕ МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ ЗАПРОСИЛО до себе амбасадорів ЗДА, Британії і Франції та звернуло їм увагу на зосереджування комунокитайських військ в прикордонній смузі. Фахівці звертають увагу, що оте гімалайське прикордоння покрите тепер глибоким снігом і що тому рухи більших військових частин надзвичайно утруднені. Вони виключають більшу воєнну акцію Пейпінґу проти Індії, але не виключають якоїсь авантюри на меншу мірку, щоб протидіяти посередницьким заходам Москви щодо замирення між Індією і Пакістаном, яке не лежить в інтересі Пейпінґу.

КОМУНОКИТАЙСЬКА ПРЕСОВА АГЕНЦІЯ ПОШИРИЛА редакційну статтю керівного щоденника з Пейпінґу, в якій прославляється американських демонстрантів з минулої суботи, які „протестували" проти політики Америки у В'єтнамі. Китайські комуністи твердять, що уряд президента Джансона „заалярмований щораз сильнішим противоєнним рухом американського народу".

СЕСІЯ ОРГАНІЗАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКИХ ДЕРЖАВ

Державний секретар ЗДА Дін Раск (зліва) і Вільсон Кордова, репрезентант Еквадору, розмовляють під час сесії 20-членної Організації Американських Держав, що відбувається в Ріо де Жанейро в Бразилії.

Президент турбується збільшенням цін

Вашинґтон. — Президент Джансон турбується тим, що в місяці жовтні ц. р. кошти прожитку збільшилися на 0.2% і становили для того місяця 110.4% в порівнянні з пересічними цінами в 1957 - 1959 роках. В урядових колах побоюються, що дальше збільшення індексу цін може бути інфляційним. Президент плянує в найближчому часі скликати нараду своїх 4-ох економічних дорадників, якими є Гарднер Еклі — голова Ради Економічних Дорадників, секретар скарбу Генрі Г. Фавлер, директор Бюджетового Бюра Чарлз Шулц і голова Ради Федеральної Резерви — Вілліям МекЧесні Мартин. Ці дорадники мають координувати урядову політику в ділянці цін на окремі товари. В жовтні збільшилися ціни на всі товари щоденного вжитку, крім харчів. Асистент комісаря цін Арнолд Чейс заявив, що в жовтні звичайно збільшуються ціни, але інші економісти гадають, що 0.2 відсоткове збільшення цього року в місяці жовтні може турбувати своїм інфляційним тисненням. Цього року індекс цін збільшився на 1.8%, що можна вважати ще неінфляційним ростом, але коли ця тенденція буде продовжуватися, треба буде якоїсь акції, щоб припинити збільшення індексу. Від 1960 року індекс цін збільшувався річно від 1.1 до 1.4%. Хоч в жовтні збільшився індекс цін, то купівельна сила робітників збільшилася на 55 центів в тижні в тому самому місяці. Пересічний промисловий робітник заробляв тижнево на чисто $97.82.

Знов мають відкласти рішення в справі продукції протиракетної зброї

Вашинґтон. — Деякі познаки вказують на те, що знов відкладуть рішення, чи будувати протиракетні ракети, кошти яких мали б винести від $8-20 більйонів. Гадають, що цього року вирішать призначити лише незначну суму грошей, щоб можна було продукувати деякі частини цих ракет, які можна б було використати й для інших цілей, коли б виявилося, що не буде продукції протиракетних ракет. Очевидно, що будуть продовжуватися досліди в цій ділянці, і то може навіть енергічніше, як досі. Конференція в справах міжнародної співпраці, яка відбувається у Вашинґтоні за ініціятивою президента Л. Б. Джансона, рекомендує Урядові, щоб заключити трирічний мораторіюм в справі конструкції протиракетної зброї із СССР. Кілька місяців тому панував ще оптимізм в справі протиракетних ракет, які мали бути зброєю проти комуністичного Китаю, коли б він мав далекосяжні ракети.

Нюйоркська Округа обговорювала енергійне закінчення кампанії за розбудову УНСоюзу

Ню Йорк. — В п'ятницю 26-го листопада тут в приміщенні УНДому відбулися збори представників Відділів УНСоюзу метрополітальної округи, на які з усіх 37 Відділів округи прислали своїх делегатів 22 Відділи. Це були останні збори в цьому році. Приявний на зборах головний секретар УНСоюзу Ярослав Падох підкреслив, що в цьогорічній кампанії дев'ять Відділів не придбали ані одного члена, в тому чотири Відділи з Ню Йорку, який має найбільшу в світі українську громаду. Получення неактивних Відділів з більш активними видається неминучою консеквенцією недіяльности таких Відділів. З приводу малої активности більшого числа відділів нюйоркська округа знайшлася на четвертому місці поміж округами УНСоюзу — говорив доповідач. Збори радили, як відзискати раніше передове місце для Ню Йорку. Схвалено шукати постійного організатора членів. Збори відкрив голова адв. Іван Флис, який здав справоздання із праці Окружної Ради. Після нього складали звіти з праці представники Відділів, здебільшого секретарі. Даючи підсумки дотеперішньої активности своїх Відділів, вони водночас деклярували мінімальне число членів, аке вони зобов'язалися придбати для своїх відділів у цих останніх тижнях року. Загальний огляд праці дав головний предсідник Йосип Лисогір, який підкреслив особливо ухвалу Екзекутиви УНСоюзу відносно дальшої підвишки дивіденди для членів, яка буде виплачена в новому році. На тлі видатної обнижки вкладок на забезпечення в УНСоюзі дальша, четверта з ряду в останніх роках, підвишка дивіденди вказує на те, що УНСоюз дає незрівнянні умови забезпечення для наших громадян. Гол. предсідник поінформував приявних також про працю над зміною статуту, перенесенням осідку УНСоюзу у більше пригоже місце, получення фондів установи і підготову до нової конвенції. Після звітів розвинулася дискусія, в якій взяли участь — С. Ковальчук, Л. Василишин, М. Шпитко, А. Копистянський, І. Пригода, О. Соколишин, П. Гарасим і головна радна з Бостону, адв. Анна Чопик, яка прибула на Конвенцію СУА. Вона привітала приявних від своєї округи та побажала більших успіхів у праці. В зборах взяла участь також місцева головна радна п-і Марія Демидчук. Збори протоколював д-р Голіят. По зборах відбулася перекуска.

КОМУНІСТИЧНИЙ КИТАЙ ДАЄ ПОСИЛЕНУ ДОПОМОГУ ПІВНІЧНОМУ В'ЄТНАМОВІ

2 ЗВІЛЬНЕНІ АМЕРИКАНСЬКІ ПОЛОНЕНІ ПОВТОРЯЮТЬ ВИВЧЕНІ КОМУНІСТИЧНІ ЛЕКЦІЇ.

Сайґон. — Комуністичний Китай зобов'язався до посиленої допомоги Північному В'єтнамові у зброї і воєнних матеріялах — твердять західні обсерватори на Далекому Сході. Кілька тисяч комунокитайських вояків з технічних відділів відбудовують гарячково знищені американцями мости і шляхи у в'єтнамсько - китайському прикордонні та будують сітку нових шляхів на території Комуністичного Китаю, щоб облегшити довіз воєнних матеріялів, призначених для Північного В'єтнаму. Вздовж шляху, що веде від китайського Наннінґу до північно - в'єтнамського кордону, будують багато нових складів. Комуністичний Китай — твердять військові чинники — зобов'язався облегшувати Північному В'єтнамові всіма способами перекидання місячно на Південь, проти американців у В'єтнамі найменше по 1.500 вояків реґулярної північно - в'єтнамської армії. Однак Комуністичний Китай покищо не зосереджує власних військ для заанґажування їх у Південному В'єтнамі, а тільки мобілізує громадську опінію воєнною пропаґандою, нацьковуючи її проти „американських імперіялістів" та розбудовує свої летовища й робить інші приготування у випадку, коли б „американські імперіялісти накинули війну" Пейпінґові. У зв'язку з оцим посиленим перекидуванням військ і воєнного матеріялу з півночі на південь, на південно - в'єтнамський фронт, передбачується посилену акцію американського летунства проти Північного В'єтнаму і його транспортно - комунікаційних шляхів, також через території Ляосу і Камбоджи.

До столиці цієї останньої, до Пномпенгу, північно-в'єтнамський зв'язковий старшина привіз двох американських військовиків, які були схоплені в північно-в'єтнамський полон ще 24 листопада 1963 року. Схоплено тоді чотирьох американців. Одного з них, сержанта Кеннета Рорабека, північні в'єтнамці розстріляли у „відплату" за розстріляного у Південному В'єтнамі одного комуністичного терориста. Другому полоненому вдалося втекти, а двох інших, сержанта Джорджа Смита і рядовика спеціяльних частин Клода МекКлура, тепер звільнили — ніби з вдячности за суботняшну „мирову" демонстрацію у Вашинґтоні. Разом із тими двома американськими військовиками прибув, як згадано, північно - в'єтнамський комуніст Ле Ван Дієп і камбоджські власті уладили їм прилюдну пресову конференцію. Названі американські військовики заявили, що вони будуть старатися звільнитися з війська, щоб вести акцію проти американської війни у В'єтнамі, бо — казали вони — „пізнали справу з обох сторін" і переконані, що Америка „тієї війни ніколи не виграє", та що тамошня війна нісенітна і шкідлива, бо в'єтконґ (в'єтнамські комуністи) — „це теж люди". Зрештою, вони хвалили північно - в'єтнамські комуністичні військові власті, які неначе б то поводилися з ними пристойно й давали їм лікарську опіку та добре харчування. Вони заперечували — очевидно! — що комуністи їх індоктринували та переконували журналістів, що говорять усе „з власного переконання". Однак мати одного з отих звільнених полонених заявила відразу, що його теперішні зізнання суперечать листам, що їх він писав до дому з в'єтнамського фронту. Командант корпусу морської піхоти, де служили ті військовики, генерал Воллес Ґрін, висловив переконання, що отим військовикам комуністи „переполоскали мізки" і навчили їх лекцію, яку вони тепер повторяють.

Амбасадора ЗДА А. Ґроновского ентузіястично вітали з приїздом у Варшаві

Варшава. — До Варшави прибув в минулий вівторок 30 листопада ц.р. новий американський амбасадор, Джан Ґроновскі, недавній генеральний поштмайстер в ЗДА. Він є внуком польського іміґранта, що прибув до Америки, і говорить непогано по-польськи. Коли поїзд в'їхав на варшавську залізничну стацію — коло 1 000 осіб уладили йому оваційне прийняття з окликами „Нєх жиє!" Зворушений амбасадор Ґроновскі стискав руки прибулим привітати його полякам. „Хочемо, щоб ви були нашим спільним амбасадором" — заявила йому одна жінка, — „бажаємо Вам якнайбільших успіхів у Вашій праці в Польщі" — сказав інший приявний, — „наші серця з вами" — крикнув ще інший. Це, мабуть, без прецеденту факт, що громадяни чужої країни так гаряче вітають офіційного представника Америки, що має репрезентувати американські інтереси перед їхнім урядом. Західні газети вбачають в цій маніфестації ще один доказ ворожих комуністичному режимові та прихильних Заходові настроїв широких верств польського народу.

К. Сачко переобраний на голову Окружного Комітету Відділів УНС Західньої Пенсильвенії

Питтсбурґ. — Минулої неділі, 28-го листопада, тут у готелі Пік-Рузвелт відбулися річні збори Окружного Комітету Відділів УНСоюзу Західньої Пенсилвенії, в результаті яких Карло Сачко був перевибраний на голову цього Комітету. Крім нього, до нової Управи були обрані: Володимир Рефт — заст. голови, Петро Кочірка — секретар, Михайло Скабінський — касир, Микола Драпала, Іван Антушек і Йосип Прокопович — контролери. На зборах були заступлені Відділи: 53 і 96 з Питтсбурґу, 91 з МекКіз, 113 з Деррі, 120 з Аликвіппи, 161 і 271 з Ембридж, 338 з Моннесін та 481 з Карнеґі. Після звітів голови та інших членів Управи з доповідями про розвиток і стан УНСоюзу в останніх місяцях зокрема після введення цілого ряду новостей і вдосконалень в його забезпеченеву систему з днем 1-го липня ц. р., як і про найбільш актуальні теперішні завдання та потреби виступили головний предсідник УНС Йосип Лисогір та головний радний Андрій Джула. Після доповідей відбулася дискусія. На закінчення схвалено резолюцію, якою Відділи Округи зобов'язуються до кінця цього року зорганізувати для УНСоюзу ще щонайменше 50 нових членів і в той спосіб збільшити загальну кількість зорганізованих у цьому році членів до 169. Учасники нарад опісля взяли участь у Листопадовому Святі, що відбулося в цьому ж готелі.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ДОПОВІДЬ Д-Р В. ШАНДОРА ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

День 26 листопада 1965 р. відбулася в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку доповідь члена Президії Наукового Товариства ім. Шевченка, д-ра В. Шандора, на тему „Правно-політичний розвиток Карпатської України після 2-ої світової війни. Вечір відкрив Б. Ржепецький. У своїй доповіді д-р В. Шандор торкнувся поодиноких періодів правно-політичного розвитку Карпатської України, а саме періоду після Сан-Жерменського договору 1919 р., та періоду автономії Карпатської України 1938 р. З черги прелеґент обговорив період самостійности Карпатської України 1939 р. та звернув увагу на геополітичне положення Карпатської України і її велике значення як входу до Центральної Европи. Доповідь викликала живу дискусію серед численно зібраної авдиторії.

ПОВНЕ ВИДАННЯ ТВОРІВ ІГОРЯ АНТОНИЧА

Фондами американських лемків має появитися повне видання творів відомого, передчасно померлого поета Ігоря Антонича, що походив з Лемківщини. Видання приготовляють і редаґують поети Святослав Гординський і Богдан Рубчак. Воно включатиме всю друковану і рукописну спадщину поета, в тому і маловідомий твір „Довбуш", що мав стати лібретто для опери, над якою працював композитор Антін Рудницький. У збірці будуть опубліковані також статті Антонича про літературу і мистецтво.

УКРАЇНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ В ІТАЛІЇ

Вінніпеґ. — Тут вийшла з кінцем листопада ц. р. книжка репортажів проф. Яр. Рудницького п. н. „З подорожей по Італії". У ній побіч багатьох цікавих описів Італії подано подробиці про відзначення роковин Лесі Українки в Сан Ремо в р. 1963, Михайла Коцюбинського на Капрі в 1964, про Ю. Федьковича і його опис Венеції, та про інших українських письменників, що перебували в Італії. В книжці відмічено теж відзначення 700-річчя народин Данте Аліґієрі, що його провів автор у Равенні і Фльоренції в 1965 р. з доручення УВАН у Канаді.

АНДРІЙ ДОБРЯНСЬКИЙ ЗААНҐАЖОВАНИЙ ДО МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОПЕРИ В НЮ ЙОРКУ

Світової слави Метрополітальна опера в Ню Йорку заанґажувала на свій сезон 1965-1966 молодого нашого співака-баса Андрія Добрянського. В грудні ц.р. Андрій Добрянський відбуде у складі Метрополітальної опери оперне турне по ЗДА і Канаді.

„Літературна Україна" нападає на д-ра Дмитра Донцова й Уласа Самчука

Київ. — В газеті „Літературна Україна", органі Правління Спілки Письменників України, в числі з 19 листопада ц.р. появилася в серії „З паноптикуму скажених" пашквільна стаття проти ідеолога українського націоналізму д-ра Дмитра Донцова під заг. „Крах хамелона". Підписана ця стаття, як і попередні пашквільні статті із цієї серії проти ред. Богдана Кравцева та проф. Романа Смаль-Стоцького, якимось Ів. Грищином-Грищуком із міста Вижниця, Чернівецької области. В статті подана, повисмикувана із окремих фактів і періодів життя і діяльности д-ра Дмитра Донцова, його „біографія", пересипана грубою лайкою, наклепами й епітетами в роді „пропаґандист культу довгого ножа", „жалюгідний пігмей", „фашистський вовк" тощо. Чимало теж у статті фальшивих даних, як наприклад, твердження, що „недобитий на Волині бандит Боровець за рекомендацією Уласа Самчука запрошує „доктора" Донцова на посаду одного з редакторів своєї газетки „Гомін України" ". Цитує автор пашквілю „критичну оцінку" політичної діяльности д-ра Дм. Донцова, подану нібито проф. Романом Смаль-Стоцьким у „Свободі". Зараз же після нападу на д-ра Дм. Донцова в черговому числі „Літературної України", з 23 листопада ц.р., появилася стаття головного редактора цієї газети Дмитра Цмокаленка з нападом на відомого українського еміґраційного письменника Уласа Самчука за його друковані в мюнхенській „Сучасності" спогади п.н. „На білому коні". Вивершений цей „памфлет" погромницьким заголовком „Сповідь людомора" і пересипаний так же само, як пашквільна стаття проти д-ра Дм. Донцова, наклепами, лайливими епітетами в стилі „горе - белетрист", „поплентач", „наймерзенніший безбатченко", „запроданець" і т.п. Згадує Дм. Цмокаленко також і статті Уласа Самчука, друковані у „Свободі".

Василь Дідюк заанґажований на організатора УНС Східньої Канади

Василь Дідюк

Джерзі Ситі. — З Головної канцелярії Українського Народного Союзу повідомляють, що Екзекутива УНСоюзу іменувала організатора членів УНСоюзу, Василя Дідюка з Торонта, на обласного організатора УНСоюзу на Східню Канаду. Область, в якій працюватиме п. Дідюк, охоплює під цю пору дві союзові округи з осідком в Торонті й Монтреалі, тобто онтерійську та квібецьку провінції. До торонтської округи належить 29 Відділів з 4,457 членами, а до монтреальської 10 Відділів з 1,362 членами, разом 39 Відділів з 5,819 членами. Новонайменований обласний організатор має довголітній досвід у виховній, освітній й громадській праці в Україні і після останньої світової війни, в Канаді. Останньо впродовж п'яти місяців він з повним успіхом виконував обов'язки постійного організатора членів УНСоюзу на терені Торонта й околиці. До його успіхів слід зарахувати придбання для УНСоюзу близько сотні нових членів та утворення нового Відділу УНС в східній частині Торонта, а саме Відділу 407-го ім. кардинала Сліпого. До обов'язків нового організатора належатиме розбудова УНСоюзу на терені його области й піклування існуючими Відділами в порозумінні та в тісній співпраці з Канадійською Канцелярією УНСоюзу в Торонті, яку очолює головний радний Богдан Зорич.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Скромні" диктатори

Відомо, що в ході деколонізації азійсько-африканських народів, проведеної під гаслом самовизначення, себто вияву народної волі і введення у новопосталих державах народоправної системи, виринали один за одним диктатори, для яких найвищим законом стало не добро країни і народу, а їхня жадоба влади. Спершися на поліційний апарат та скорумпованих бюрократів, ті новоспечені азійсько-африканські диктатори як перші „реформи" вводили — кацети для своїх політичних противників, цензуру для удержавленої і змонополізованої преси, оточували себе муром персональних сторожів. Грабункова господарська політика, ведена під кутом збагачення провідної верстви, створила перманентну економічну кризу, яка відстрашувала закордонний капітал. Щоб відвернути увагу широких мас від нужди, диктатори роздмухували в них націоналістичні амбіції на територіяльні здобичі. З черги це приспорювало новопосталим країнам ворогів, проти яких ті країни шукали собі союзників — у Москві й Пейпінгу.

Так ділялося і подекуди діється в Індонезії, Камбоджі, Єгипті, Альжирі, Конго, Танзанії, Гані, Гвінеї і багатьох інших державах азійського та африканського континентів. Деякі з тих диктаторів настільки затратили почуття міри й автокритицизму, що виступили в ролі авторів книжок, у яких з роззброюючою щирістю самі себе характеризують так, що насправді дивують читачів своєю безвідповідальністю. Так ось індонезійський президент Сукарно заявляє в книжці „Автобіографія": „... Сукарно (пише він сам про себе) — це великий любовник. Він любить свій край, любить свій нарід, любить жінок, любить мистецтво, але понад усе інше — любить себе..." Автор пояснює, чому він сприяє Москві й Пейпінґові, а не Заходові: „... китайці завжди прославляють Сукарна, ніколи не ставлять мене в незручну ситуацію... завжди стараються прихилити собі серце Сукарна. А Хрущов присилає мені щодва тижні конфітури й мармеляду, свіжозібрані яблука, кукурудзу й іншу ярину з найкращого свого збору..."

А інший диктатор, ганський президент Кваме Нкрумах, який звелів поставити собі пам'ятники, своїй дружині спровадив із закордону золоте ліжко, а всіх противників або ув'язнив у кацетах, або прогнав за кордон, — написав книжку п. н. „Неоколоніялізм", в якій м. і. накидається з поганою лайкою на працівників американського Корпусу Миру, зарахувавши всіх їх до найгіршого сорту — шпигунів, дарма що Господь один знає, навіщо взагалі Америці будь-яка шпигунська робота в Гані! Але Нкрумах, представники якого в ОН з-правила голосують разом з СССР і який створив у Гані пристановище для фінансованих комуністами „борців за свободу" з інших африканських країн, доказує свою „невтральність" — стараннями в Америці, щоб вона признала Гані нову харчову допомогу на $100 мільйонів. Однак цим разом, видно, терпеливість навіть толерантних і ліберальних вашингтонських керівників закордонної політики ввірвалася: Америка відкинула цю просьбу Гани. Було б добре, якби ця історія з Ганою започаткувала перелім в американській політиці допомоги закордонові: витрачати більйони долярів американського народу на допомогу режимам, які вислуговуються Москві й Пейпінґові та ображають Америку.

Репресії за правду

„Документи Пеньковського", полковника совєтської розвідки, розстріляного 1963 року за передавання секретних матеріялів розвідчим службам Британії і ЗДА, що виходять книжковими виданнями в Лондоні та в Ню Йорку і скороченими чи повними передруками у світовій пресі, викликали несамовиту реакцію керівників совєтського партійно-комуністичного режиму. Виявилася ця реакція не тільки в письмових протестах, але й в конкретних репресіях супроти представників західнього журналістичного світу.

З першим протестом у цій справі виступила амбасада Совєтського Союзу у Вашинґтоні, розсилаючи редакціям американських газет копії їхнього листа до редактора газети „Вашинґтон Пост", яка, як одна із перших, розпочала друкувати „Документи Пеньковського" на своїх сторінках. У листі-протесті совєтська амбасада називає ці документи „грубою фальшивкою", „наклепницькою містифікацією", спрепарованою з метою „знеславлення Совєтського Союзу і затруювання міжнародної атмосфери, щоб таким чиномударемнити поліпшення взаємин між народами світу". Одержавши такого „протестаційного листа", „Вашинґтон Пост" відповів, що в ЗДА існує повна свобода думки і слова і ніщо в світі, ні американські урядові чинники, ні будь-які чужоземні уряди не можуть наказувати їй, що вона має публікувати, а що ні.

Не добившися ніякого успіху своїми протестами та погрозами, кремлівські реакціонери пішли на випробуваний ними протягом десятиріч засіб — репресії. Міністерство закордонних справ СССР викликало московського кореспондента „Вашинґтон Посту" та керівника бюра цієї газети у Москві С. Розенфельда і наказало йому покинути протягом семи днів територію Совєтського Союзу. Як причину цього подано відмову „Вашинґтон Посту" припинити „антисовєтську кампанію", започатковану публікацією „Документів Пеньковського". Проте і це не мало ніякого впливу на редакцію вашинґтонської газети: вона не тільки не припинила публікації небажаних кремлівським самодержцям матеріялів, а ще й виступила з гостро зредагованою заявою, в якій стверджує, що совєтський уряд намагається встановити над пресою інших країн — шляхом трактування кореспондентів цих країн, як закладників — контролю і диктат, яким не може підкоритися жадна з шануючих себе газет.

Відповідаючи справедливо й достойно на нечувані в демократичному світі намагання московського тоталітарного режиму здушити свободу слова і думки у вільних країнах світу, американські коментатори забувають про один дуже важливий момент: знеславлюванням урядів та провідних діячів різних держав і затруюванням міжнародної атмосфери займається не хто інший, як виспеціялізований в усякого роду фальшивках, містифікаціях і наклепницьких акціях совєтський людоненависницький режим. Що більше, фабриковані ним пашквільні „документи" й „матеріяли" кольпортуються свобідно по усіх країнах світу. У зв'язку із совєтськими репресіями супроти американської преси, настала пора застосувати такі самі репресії у відношенні до кореспондентів ТАСС'у в ЗДА, акредитованих у Вашинґтоні чи при ОН в Ню Йорку. Виписувані ними брехні й наклепи у відношенні до ЗДА, їх уряду й народу є саме тим „затруюванням атмосфери" і продовжуванням „найгірших традицій холодної війни", проти чого протестує Москва у зв'язку із публікацією виявленої Олегом Пеньковським правди про злочинні дії Кремлю.

СПОГАДИ ПРО ПРЕЗИДЕНТА КЕННЕДІ

22-го листопада минуло два роки від того трагічного дня в Далласі, в Тексасі, коли вбито молодого, многонадійного президента З'єднаних Держав Америки — Джана Фіцджералда Кеннеді.

Про значення цього Президента для ЗДА свідчить те, що досі появилося вже аж п'ять книжок спогадів тих осіб, які близько з ним співпрацювали або перебували в його оточенні.

Авторами спогадів про Дж. Ф. Кеннеді є такі особи: його дорадник, професор історії в Гарвардському університеті Артур Шлезінґер молодший, який написав книжку під заголовком „Тисяча днів"; секретарка покійного Президента, Евелін Лінкольн, яка видала книжку „Моїх 12 років із президентом Кеннеді"; довголітній секретар Білого Дому, П'єр Салінґер, який опублікував книжку „Моя данина Джанові Ф. Кеннеді"; інший дорадник покійного Президента, проф. Теодор С. Соренсен, який видав свої спогади під назвою „Кеннеді"; і навіть нянька дітей Покійного, Мод Шо, яка видала свої спогади під назвою „Моє життя з Керолайн і Джаном молодшим".

Не знати, скільки ще книжок напишуть про ті не повні три роки, що їх Дж. Ф. Кеннеді провів у Білому Домі. Але вже тепер можна дещо сказати про ті спогади, що вже появилися друком або мають незабаром появитися, як, наприклад, згаданої вище няньки дітей Кеннеді — Мод Шо.

Отож, особиста секретарка Джеклін Кеннеді, Пемела Тирнер, заявила представникам преси, що мати Керолайн і Джана молодшого побоюється, що опублікована книжка Мод Шо „порушить намагання зберегти таємниці приватного життя її дітей", про що пані Кеннеді так дбала ще тоді, коли мешкала в Білому Домі.

Щойно тепер опублікована книжка проф. Артура Шлезінґера молодшого викликала вже протести. Кілька високопоставлених осіб твердять, що деякі фрагменти цієї книжки шкодять публічній справі, і їх не треба було містити. Зокрема президент Линдон Б. Джансон напевно невдоволений із того місця в книжці, де Шлезінґер пише про вибір віце - президента на Номінаційній Демократичній Конвенції в 1960-му році. Шлезінґер наводить такі слова Кеннеді, звернені до одного з його приятелів:

„Я зовсім не пропонував йому віце - президентури. Я тримав її так, як оце, — і він зробив рукою рух, немов щось витягаючи з кишені, — а він її вхопив".

Шлезінґер не був присутній на тій конвенції, на якій вирішувалося справу віце-президентури. Він почув про це від когось, хто про це знав. "Член редакції „Ню Йорк Таймсу" Вілліям В. Шеннон твердить, що не тільки Джан Ф. Кеннеді був здивований тим, що Джансон легко погодився стати кандидатом на віце - президента після того, як завзято поборював кандидатуру Кеннеді, стараючися сам про це становище. Брат президента Роберт Ф. Кеннеді сказав після того, як Джансона вибрали кандидатом на віце - президента:

„О, Боже, цього не сталося б, якби ми не були такі втомлені тієї ночі".

Треба ще згадати, що Шлезінґер злагіднює це місце в своїй книжці, пишучи, що Кеннеді дивувався не тому, що Джансон погодився на кандидатуру, а тому, що він так легко погодився...

Політики критикують і те місце в книжці Шлезінґера, де він пише про переживання Кеннеді після невдалого висаду кубинських еміґрантів у Свинячій затоці. Кеннеді глибоко переживав цей неуспіх і нарікав на своїх дорадників, які невірно інформували його про положення на Кубі.

Бурю протестів викликала і згадка Шлезінґера про те, що президент Кеннеді восени 1963-го року плянував звільнити з праці державного секретаря Діна Раска зараз після виборів 1964-го року. Деякі критики заявляли, що автор у гострішій формі, як воно було насправді, передає вислови Кеннеді проти Раска. Інші твердили, що навіть якби Кеннеді дійсно був невдоволений з Раска, то Шлезінґер не повинен про це писати, бо цим шкодить державному секретареві.

Шлезінґер борониться тим, що, мовляв, слова президента Кеннеді не можуть пошкодити державному секретареві, бо Діна Раска в окремій заяві підтримав президент Джансон.

Книжка Шлезінґера про Кеннеді має понад 1.000 сторінок і коштує $9. Дехто гадає, що її автор хотів заробити на цих спогадах.

Сам Шлезінґер із вдоволенням констатує, що ніхто не закидає йому неправди в його книжці про Дж. Ф. Кеннеді. Він заявляє, що правду старався подати також у своїх історичних працях про президента Ендрю Джексона (1828-1936) і про президента Ф. Д. Рузвелта (1932-1945).

Л. Г-ів

СВЯТОСЛАВ

„Іду на Вас!" —
як блискавка із хмар
Летіла княжа
вість перестороги, —
І вже диміли ся
походами дороги,
І, мов од холоду,
здригав хозар.

„Іду на Вас!" —
і в пущах печеніг
Тікав через
багниська чередою,
Не чуючи
від жаху під собою
Ані землі,
ані тремтливих ніг...

... Ще прийде він,
новітній Святослав,
І знов злетить
стоусто крізь стожари
„Іду на Вас!" —
як віщування кари —
Приречення
у відблисках заграв.

МИКОЛА ЩЕРБАК

Степан Куропась

ХІРОТОНІЯ НОВОГО ЄПИСКОПА

(Екуменічний дух в практиці)

День св. Архистратига Михаїла в неділю 21 листопада залишиться в Шикаґівській громаді днем історичним і переломовим. Була це всенародна релігійна і світська маніфестація української духової єдности і поєднання двох найбільших українських Церков — Православної і Католицької.

Ще два роки тому таке поєднання було лише мрією мирян. Ватиканському Соборові і його екуменічним реформам треба приписати поступ на українському церковному полі, де люди зійшлися і заговорили словом братньої любови.

В суботу 20 листопада в українському православному катедральному соборі після Всенічної відбулося наречення в єпископа архимандрита Олександра Новицького, вибраного і затвердженого на цей пост Собором Єпископів Української Православної Церкви у ЗДА. В присутності 6 митрофорних протоєреїв, 8 священиків і дияконів Чин Наречення провів архиєпископ Володимир, а номінат склав подяку і виголосив промову. „Приймаю і дякую, — говорив він, — буду служити Богові і рідній Церкві, Україні і Америці. Не шукав я спокою, а взяв на себе цей обов'язок і тягар служити і віддати себе всеціло для високих ідей".

У неділю в тому самому місці при великому здвизі народу відбувся Чин Хіротонії. Первоєрарха Української Православної Церкви митрополита Іоана в супроводі архиєпископів Мстислава і Володимира вітали при вході до церкви голова парохії і представник УНСоюзу Микола Ткачук. За тими високими достойниками йшли сім митрофорних протоієреїв. Шістку зі суботи доповнив о. Іван Гундяк, мітрат з Картерету, Ню Джерзі, секретар Відділу УНСоюзу. Отець Гундяк зачинав свою службу в Шикаґо 35 років тому.

За мітратами йшли священики, між ними брат нового єпископа о. Новицький з Ню Йорку. Довколичні православні парохи о. Ковальчук з Гошену, Інд., до речі, дуже подібний до пароха Запорізької Січі Сірка, брата кошового, з великими козацькими вусами, отці Дармоць з Гемонду, Забродський з Гарвею, о. Кулик з Борнсайду, о. Ольгин і о. диякон Коваль.

Всією церемонією проводив о. декан Білецький, парох Собору, який був головою Ділового Комітету і разом зі секретарем о. Куликом ніс тягар і відповідальність за все.

Службу Божу відправив митрополит Іоан в співслуженні обох архиєпископів, сімох протоієреїв - мітратів і священства.

Приємно було бачити з правого боку перед царськими вратами українських католицьких священиків, монс. Леськова, пароха катедрального храму св. Николая, і ген. вікарія дієцезії о. монс. Паску, як теж о. Чінченка, що був приявний в соборі при Чині Наречення. Біля українських монсеньйорів у червоних сутанах сидів репрезентант шикаґівської католицької дієцезії, що заступав екуменічну раду, о. Віліям Деверо в білому одягу і о. Диппен з єпископської дієцезії. З лівого боку сиділи єпископи Старокатолицької Церкви Бирнс і Бравн.

Такої концентрації клиру, українського зокрема, українці Шикаґа не сподівалися. Тому так православні, як і католики, були в дуже піднесеному настрої. До такого настрою промовляв ще хор Боян під батутою проф. Трухлого. Не лише церковні недільні пісні, але й „Кирі Елейзом" і „Аксіос", виконувані на дуже урочистих відправах, виходили імпозантно. Чарівний голос о. протодиякона Бриня з Мінеаполісу надзвичайно сподобався присутнім.

По акті висвячення єпископа Олександра митрополит Іоан виголосив промову, в якій підкреслив, що це вперше в історії Української Православної Церкви в ЗДА довершено чину хіротонії. Митрополит побажав єпископові Олександрові якнайбільше сил для праці в цих непевних часах, а Владика Олександер склав приречення, що буде заховувати та обороняти канони Православної Церкви і її заповіти, належно опікуватися своєю паствою. По трикратній молитві „Вірую" він подякував митрополитові і Церкві за велике довір'я до нього як єпископа. Хор відспівав йому „Многая літа".

Після Чину Хіротонії парох Катедрального Собору о. декан Білецький заявив, що про митру, чашу, жезл і облачення для нового єпископа подбають православні парохії св. Володимира, Софії, Петра і Павла та св. Покрови з Дітройту і св. Михайла з Гемонду, Інд.

Після того висвячено диякона Нестора Коваля на священика.

По церковних відправах вірні рушили під дощем до залі Лайонс, де відбувся інсталяційний бенкет на честь нового єпископа. І тут знову Українська Католицька Церква, згідно з теперішнім настроєм вірних і з постановами Екуменічного Собору, показала себе на висоті свого завдання і призначення. Монс. Паска, о. Корчинський та о. Свищук, редактор „Нової Зорі" засіли при головному столі, як живий доказ братолюбія.

Сенатор Пол Даґлес виголосив привітальну промову, в якій заявив, що в Америці кожному її громадянинові вільно вибирати собі віроісповідання, і в цьому сила цієї країни.

Головну промову на бенкеті, де навперемінну тостмайстрами були о. Білецький, о. Кулик і проф. Іващук, виголосив Іван Федорович Власовський, колишній секретар Консисторії в Крем'янці і професор гімназії в Луцьку, на Волині, після того сенатор у Варшавському сенаті. Він згадав про ті часи під польською окупацією і про перший випуск абітурієнтів тієї гімназії, до яких належав новий єпископ. Шановний професор є автором „Історії Української Православної Церкви" і перебуває тепер в Торонті.

При окремому столі сиділи священики, між ними канцлер Консисторії о. Желехівський з Бавнд Бруку, молодий, енерґійний слуга Божий і визначний союзовець.

Звичайно, що серед 800 учасників бенкету було багато охочих до промов. Задовольнити всіх не було можна, бо по промовах владик, священиків і нового єпископа не було часу. Промовці складали грошові датки на фонд нового вікарія. Іменем УНСоюзу промовляв заст. гол. предсідника інж. Степан Куропась. Він підкреслив, що такого роду національно - релігійні імпрези як хіротонія нового єпископа в Америці, мають величезний вплив на піднесення духа народу.

На закінчення треба ствердити, що хоч Другий Ватиканський Собор ще не закінчився, його постанови вже тепер діють для добра українського народу. Те, що ще недавно було неможливим, що було в очах Церкви гріхом, перестало існувати. Українці не хочуть ворогувати на релігійному полі, напевно не хочуть ворогувати й на полі політичному.

ПІД ОДИН ГРЕБІНЕЦЬ

Кілька місяців на сторінках київської „Літературної України" тривала полеміка над двотомником „Історії української радянської літератури". Полеміка, в совєтському розумінні, в рамцях, дозволених режимом, з огляданням на задні колеса... Але і з тих статтей, друкованих у часописі, іноді просочуються погляди і навіть сміливі думки та висловлювання. Цього не міг змовчати на засіданні Ученої Ради Інституту літератури ім. Тараса Шевченка Академії Наук УССР і сам відповідальний редактор „Історії..." Степан Крижанівський.

„Історію...", як відомо, творили колективно, тобто писали різні автори, і, як каже Степан Крижанівський, кожен з них у чомусь рівнявся на якийсь безбарвний стиль... Вийшла не „Історія...", а численні штампи, порожні фрази, цитатництво, повторення одних і тих самих визначень. І відповідальний редактор приходить до тверезого висновку, що „Історію..." повинна писати одна людина. Ну, якщо не всю, то принаймні один том чи дослідження певного періоду. Тоді, мовляв, буде дотримано єдність стилю, стрункість композиції...

Історія літератури, якщо вона хоче мати вигляд справедливої, об'єктивної історії, не повинна замовчувати ні імен, ні творів, ні літературних процесів. Тим часом у названій „Історії..." зовсім оминули ті часи, коли московський режим в Україні, якщо репресивно не вилучав багатьох письменників з літературного процесу, то розстрілював їх або засилав на каторгу. Про це несміливо заговорив І. Моторнюк у „Літературній Україні" і дещо сміливіше Ю. Бач в альманасі „Дукля" (Чехо-Словаччина). Але відповідальний редактор „Історії..." Степан Крижанівський зухвало і по - крутійському відповів, що „і в ті недобрі пам'яті часи совєтська влада жила, партія і народ будували соціялізм, у літературі з'являлися твори"... Мовляв, ліс рубали — тріски летіли...

Щождо того, кого згадувати, а кого не згадувати, Степан Крижанівський ствердив: мова повинна йти тільки про тих і про те, що гідне, тобто лише про письменників, вірних партії та совєтському режимові. От тобі й історія та об'єктивність!.. А як бути з творчістю Степана Васильченка, Христі Алчевської, Дмитра Загула, Олекси Слісаренка — багатьох українських письменників, які не йшли в ногу з режимом?!..

Ми тепер по - новому дивимося на творчість таких письменників, — каже Степан Крижанівський.

Але нового тут, звичайно, нічого немає. Письменників „стрижуть", як ненароком признався Степан Крижанівський, під один гребінець. Коли дивитися з погляду настанов Москви, то досліджувати те, що відійшло в минуле — значно легше. Дещо можна обминути, інше підлякувати й насвітлити, як це вигідно.

А як бути з поточним літературним процесом? Тут треба зважати на особливу складність роботи, — не без причин зідхає відповідальний редактор „Історії..." — Степан Крижанівський. Треба, мовляв, знати, на яку ногу ступити...

Що там полеміка! Що там прислухатися до чийогось голосу! Найкраще — підстригати всіх і все під один режимний гребінець.

П. Панасенко

ЯК ЗА ЧАСІВ МОСКОВСЬКИХ ЦАРІВ

На Сумщині біля Ворскли розкинулося стародавнє українське місто Охтирка.

Але в офіційних режимних паперах в Україні, в часописах часто вживають, як за часів московських царів Петра та Катерини другої, — „Ахтирка".

Як відомо, в Літописі С. Величка вживалося слово „Охтирка". В українській літературі, починаючи ще від „Енеїди" Івана Котляревського, натрапляємо на Охтирку. Еней, чекаючи „тоді вертепа хлистав з нудьги охтирський мед". Нарешті, у народно-розмовній мові також закріпилося Охтирка, Охтирський шлях на Гадяччині та Зіньківщині Полтавської області.

Отже, Охтирка! Та режимники вживають „Ахтирка".

З цього приводу забрав голос в „Літературній Україні" Леонід Охтирський, який насмілився сказати, що „так можна й Одесу чи Остер перетворити на „Адесу" та „Астер".

Сказав правду в вічі.

А. Драган

ПРОБЛЕМИ НАШОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ І ПРЕСИ

(Доповідь, виголошена на 1-му З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади, що відбувся в днях 30-го і 31-го жовтня 1965-го року).

(8)

Між іншим, під час дебат на тому панелі була згадка й про етнічну пресу в Америці. Поллак з „Нюзвіку" схарактеризував її коротко, кажучи, що між етнічними газетами є „ліпші й гірші", а Фрімен з „Н. И. Таймсу" говорив конкретно про одну українську газету, якою він принагідно заінтересувався, бо вона має англомовну секцію. Фрімен вважає, що ця українська газета „досить добре" інформує про події з українського життя.

ПРОБЛЕМИ НАШОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ В СВІТЛІ ЗАГАЛЬНИХ ПРОБЛЕМ

У світлі коротко з'ясованих законних і професійних проблем американської журналістики легко можемо з'ясувати собі й проблеми нашої, вільної української журналістики й преси. Додам, що маю на думці в першу чергу професійні проблеми нашої журналістики, які не завжди — як і в американських чи канадійських випадках —покриваються із проблемами видавців, а нерідко й суперничають з ними, створюючи ще одну проблему — співвідношення між редакторами й видавцями.

Очевидно, що ми могли б переходити пункт за пунктом законні й професійні зобов'язання американської й канадійської журналістики і під цим кутом аналізувати нашу пресу, себе самих, ілюструючи все відповідними конкретними прикладами. Але це могло б завести задалеко, могло б перетворитись у публічну сповідь, хоч і така не пошкодила б. Ми бо таки повинні сказати собі правду в вічі, поглянути на себе і на свою працю найбільш критично, бо тільки безпощадність у відношенні до себе самих дасть нам моральне право критикувати інших. Ми, журналісти, найбільш покликані не тільки реєструвати, але й лікувати наші суспільні недомагання, і це лікування повинні почати від себе самих, бо тільки здорова і свідома преса може рішально причинитися до оздоровлення і освідомлення суспільности.

Проте, таку сповідь може зробити кожний з нас у своїй свідомості насамоті. Натомість, на цих наших нарадах ми — думаю — повинні спільно обміркувати та спільно вирішити основні завдання і цілі нашої вільної української преси в Америці й Канаді і опісля намагатись їх практично здійснювати. Дозволю собі ці завдання й цілі коротко з'ясувати — очевидно, тільки найосновніші з них — бо вони, думаю, і є основними проблемами нашої преси й нашої журналістики.

1. **Частина цілости.** У першу чергу ми повинні не тільки усвідомити, але й постійно пам'ятати, що ми є українською частиною великої американської й канадійської цілости. Наша преса, як і наші спільноти, є частиною того „плюріс", з якого складається американське і канадійське „унум". Тому, вважаю, до нас повинні відноситись і ми в своїй журналістичній праці повинні визнавати та практикувати всі ті добрі засади, всі ті „канони" та „кодекси" журналістики, що є базою праці і практики американської й канадійської журналістики.

Тільки виконуючи ці обов'язки й зобов'язання, ми матимемо моральне право й на ті всі привілеї, що ними ця преса користується. Пригадаю, як в 1949-му році на одній із багатьох конференцій етнічної преси в Ню Йорку тодішній комішенер переселення п. Корсі, звертаючись до редакторів чужомовних газет, пригадував їм, щоб з цього приводу, бувши редакторами „чужомовних" газет, не відчували будь-якої меншовартости, бо редактором чужомовної, німецької, газети в Иллиной був і Абрагам Лінкольн, поки став президентом ЗДА. Очевидно, що, бувши українськими й рівночасно канадійськими чи американськими газетами та прийнявши за свої всі кращі настанови й практики цих газет, ми маємо право й обов'язок вимагати повної рівноправности з американськими і канадійськими журналістами, боротись проти будь-яких, навіть найменших проявів дискримінації у відношенні до нашої преси й її працівників. Для цієї мети ми повинні єднатися та координувати наші сили й нашу працю з іншими чужомовними-етнічними газетами наших країн, що — до речі — вже й практикується.

2. **Українська питоменність.** Приймаючи за свої засади й практику американської й канадійської журналістики, що їх можна вважати за універсальні для вільної преси, ми рівночасно ані на одну хвилину не повинні втрачати з очей нашої української питоменности. Що більше, користуючись всіми законними ґарантіями й привілеями вільної преси, ми маємо всі можливості й потреби ці наші питоменності розвивати й скріплювати. Ми повинні перебирати й плекати кращі традиції нашої української преси у рідному краю, коли вона ще могла бодай сяко-тако бути незалежною від волі й насильства окупантів, ми мусимо й повинні бодай в якійсь мірі продовжувати тяглість української преси й журналістики, бо на це не мають тепер жадної можливости наші колеги на батьківщині. Наша вільна українська преса в Америці й Канаді повинна бодай старатися бути прикладом того, як має виглядати й працювати українська преса в обставинах волі на рідній землі. Максимальна дбайливість у доборі матеріялів, високий культурний і професійний рівень у змісті й оформленні наших газет, літературна мова, гарний стиль, а в першу чергу високі етичні засади та ідеалізм і відданість професії та праці можуть бути таким прикладом.

(Далі буде)

УКРАЇНСЬКА ТЕАТРАЛЬНА ГРУПА
ім. ЛЕСІ УКРАЇНКИ, Округи ОЛБАНІ, Н. Й.
при Відділі УККА у Вотервліт, Н. Й.

СТАВИТЬ ПРЕМ'ЄРУ

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

ОПЕРЕТУ НА 3 ДІЇ

СЕМЕНА ГУЛАКА-АРТЕМОВСЬКОГО

Неділя, 5-го грудня 1965 р.

о год. 4-ій по пол.

в залі

HUDSON VALLEY COMMUNITY COLLEGE
Rt. 4 TROY, N. Y.

Неділя, 12-го грудня 1965 р.

о год. 4-ій по пол.
в ST. JOHN'S HALL
Van Der Veer Street AMSTERDAM, N.Y.

КРУЖОК МАТЕРЕЙ
при ШКОЛІ СВ. ІВАНА ХРЕСТИТЕЛЯ
в НЮАРКУ, Н. Дж.

Неділя, 5-го грудня 1965 року
год. 4-та по пол.

у ШКІЛЬНІЙ ЗАЛІ при Ivy St. & Sanford Ave.

ГОСТИНА св. о. МИКОЛАЯ

Сценка пера ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ
Вступ для дорослих 1 долар
НЕБЕСНА КАНЦЕЛЯРІЯ ВІДКРИТА
ВІД ГОД. 1-ої ПО ПОЛ.

5-ий Відділ ООЧСУ в Гартфорді

ПОВІДОМЛЕННЯ

Оцим повідомляємо Українське Громадянство Гартфорду, що

в суботу, 4-го грудня 1965 року
о год. 7-ій вечора
відбудеться ДОПОВІДЬ на тему:

ДО ПРОБЛЕМИ УККА І СВІТОВОГО КОНҐРЕСУ УКРАЇНЦІВ

яку виголосить всім відомий

ред. Ігнат Білинський
з ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

З огляду на важливість проблем, які будуть порушені в доповіді, закликаємо до численної участи.

УПРАВА ВІДДІЛУ

Українські Католицькі Товариства:
ВІДДІЛИ УКАО І ТУСК „ОБНОВА", ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО ХРИСТИЯНСЬКОГО РУХУ І МАРІЙСЬКІ ДРУЖИНИ ЖІНОК
в порозумінні
з Відділом Українського Конґресового Комітету Америки в Філядельфії

в суботу, 11-го грудня 1965 року
— відбудеться

АКАДЕМІЯ
В ЧЕСТЬ СЛУГИ БОЖОГО
Митрополита
АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

з приводу сторіччя з дня Його народження.

В ПРОГРАМІ:

Промови Впреп. о. Декана Мирослава Харини і Впреп. о. Ректора Константина Вердара; виступ передових вокальних і музичних мистців: Ш. Ордассі-Баранська, сопрано; М. Чумаченко, скрипак; Чоловічий Хор „Прометей"; акомпаніюють: Л. Бульба, проф. З. Маркович, проф. В. Перфецький; деклямація: Я. Пінот-Рудакевич; прочитання вийнятків з Послань Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Початок: 7-ма год. ввечері
Заля: BENJAMIN FRANKLIN HIGH SCHOOL
Broad & Green Sts.

Закликаємо вірних приступити до Святої Сповіді і Святого Причастя в намірені успіху беатифікаційного процесу Слуги Божого Митрополита Андрея — під час Служб Божих, в неділю, 12-го грудня 1965 року

Квитки вступу на Академію можна набути в передпродажі в українських крамницях: „Оріон", 4925 Old York Rd., „Базар", 823 N. Franklin St., „Ель Дорадо", 511 W. Girard Ave., п. Лукасевичів, 24th & Brown Sts. і п. М. Мисишина, Tacony & Margaret Sts.

ЛЮДМИЛА МОРОЗОВА — ЗОВСІМ ІНША

(Перед її новою мистецькою виставкою)

Людмила Морозова: Кипариси

Людмила Морозова в жовтні 1964-го року виїхала з Ню Йорку, щоб здійснити леліяну від довгих років мрію — побувати серед пам'яток античної Греції, наочно пізнати її величаву культуру та зачерпнути з неї надхнення до власної творчости. Цю свою мрію здійснила, перевівши півроку в Греції, в Атенах, Дельфі, в Сальоніках, на Пелопонеських островах, два місяці на островах Санторіо. З фанатичним ентузіязмом оповідає подробиці свого тамошнього перебування та за єдине лихо вважає в мандрівках по Греції, що не мала можливости залишитись там довше. З пригнітливою думкою про неминучий поворот до Ню Йорку — використовувала буквально кожну годину серед грецької природи, щоб відтворювати її на полотні. Таким чином постало коло 200 шкіців і малюнків: кипариси, море, порт, церква біля Акрополісу, Акрополіс, Пропілеї, „Ніке", Мікенська брама, фраґменти старовинних скульптур з природи і з музеїв, безліч краєвидів сучасної Греції, десятки архітектурних мотивів.

Переглядаючи один за одним ці образи, від мініятюрних нарисів, аж до великих полотен, не можна вийти з дива. Колись, бувало, критики Людмили Морозової закидали їй, що вона „занадто завжди та сама", що в її творчості, почавши від київських часів Художнього Інституту та перших виставок у Львові, зберігала надто цупко первісний свій напрямок, стиль, манеру малювання. Поминаючи, чи цей заміт був слушний чи неслушний, тепер ніхто його зробити не зможе. В історії малярської творчости Людмили Морозової прийдеться, мабуть, говорити про період до осени 1964 і після неї: Греція зробила таке глибоке враження на цю мисткиню, що розмежувала її творчість виразною лінією. Ясні, пастелеві кольори, ясні прозорі образи, деякі може аж надто одностайно стоновані, може надто біло-сірі, на інших блакить, зелень, червінь для оживлення краєвиду. Вражає надзвичайно мило — викінченість усіх образів. Всі вони — олії. Всі вони якісь особливо елеґантні, естетичні і з усіх проміннює пієтизм до тематики — до краєвидів, моря і старинних пам'яток сучасної Греції. Є між ними й кілька образів з Італії, зроблених у поворотній дорозі з Греції: вони цілком достосовані до цілости. Людмила Морозова, наче відчуваючи, що такі образи особливо вимагають естетично дібраного обрамування, — зараз після повороту до Ню Йорку заходилася біля підшукання для них прегарних рам.

Людмила Морозова мала нелегке завдання — вибрати з 200 образів менше як половину на свою виставку. Вона намітила їх кругло 90 — різної величини, але всі вони постали осінню минулого та зимою й весною цього року у Греції. Вони — як вона зазначує у своєму запрошенні на цю виставку — „надхненні блакитною Гелладою". Подорож до Греції і тамошню працю уможливив був моральний і матеріяльний успіх останньої виставки Людмили Морозової в Ню Йорку, що її вона уладила, послухавши ініціятиви покійного Сергія Литвиненка, який теж в чималій мірі допоміг був ту виставку влаштувати. З вдячности мисткиня присвячує цю свою теперішню виставку пам'яті Сергія Литвиненка. А щоб глядачі виставки краще зрозуміли чар Греції і пієтизм, з якого ті образи зродилися, то перед виставкою, яка буде відкрита в неділю, 5-го грудня ц. р. в галерії Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку, відбудеться в тім же Клюбі вечір — з прозірками з подорожі Людмили Морозової по Греції.

Іван Кедрин

Замість квітів на могилу

бл. п. Клементини АВДИКОВИЧ-ГЛИНСЬКОЇ

складаю 20 долярів
на залишенців в Европі.
Інж. Орест ГЛАДКИЙ з Родиною

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
у США
ЗАСІДАННЯ
Комісії для вивчення історії української іміграції в Америці, присвячене св. пам'яті

д-ра Семена Демидчука

б. голови Комісії.

Засідання відбудеться в суботу, 4-го грудня 1965 року о 6-ій год. веч. в будинку Академії: 206 W. 100 вул., Н. Й.

Появилися друком:

КОЛЯДИ, КОЛЯДКИ, ЩЕДРІВКИ

ДЛЯ СПІВУ З ФОРТ., АБО САМОГО ФОРТЕП.

Ціна дол. 1.20 за примірник. Продаються в українських книгарнях ЗДПА і Канади, або замовляти у видавця:
OSYP ZALESKYI, 328 Mills Street, Buffalo, N.Y. 14211

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК
у США

Фонд допомоги українським вченим ім. Д. Дорошенка

КОНЦЕРТ АНСАМБЛЮ МОЛОДИХ АРТИСТІВ

ПРОГРАМА

Проф. Наталія Осадча-Яната, Голова Фонду — „Про допомогу українським вченим".
Проф. Вадим Кіпа — Вступне слово.
Участь в концерті беруть (за абеткою) молоді артисти: Ю. Вожаківський, З. Граур, В. Жила-Наливайко, Н. Манойло, Л. Пелех, Ю. Савицький, М. Сідорак, Н. Терещенко, А. Юрків. Акомпаньямент: проф. Є. Вальц, проф. С. Крахно, проф. З. Маркович.

Концерт відбудеться в неділю, 5-го грудня 1965 року о 2-ій год. дня (без запізнення) в залі Академії:
206 Вест 100-та вул., Н. Й.

Увесь дохід призначено на допомогу потребуючим українським вченим.

ОБЛАСНОГО ОРГАНІЗАТОРА
на Ню Йорк, місто і стейт,

ЗА ПОСТІЙНОЮ ПЛАТНЕЮ, ЖИТТЄВИМ Й ШПИТАЛЬНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ, Й ЗВОРОТОМ КОШТІВ ПОДОРОЖЕЙ
шукає від зараз

Український Народний Союз

81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Тел.: з Ню Йорку — BA 7-5337
з Ню Джерзі — HE 5-8740

УКРАЇНСЬКИЙ ЗОЛОТИЙ ХРЕСТ — ВІДД. 18,
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — ВІДД. 47
в РОЧЕСТЕРІ, Н. Й.

запрошують на

МИСТЕЦЬКИЙ ВЕЧІР

з участю загально відомих Мистців

Ганни Шерей і Миколи Понеділка

при фортепіяні — ЛЕСЯ БОРИСЕНКО
який відбудеться

в суботу, дня 11-го грудня 1965 р.

в залі Українського Народного Дому, 831 Джозеф Авеню
Початок о год. 7:30 веч.

ПІСЛЯ програми, відбудеться
ВЕЧЕРЯ І ЗУСТРІЧ З МИСТЦЯМИ

Бажаючих взяти участь у Вечері і Зустрічі, просимо зголоситись найдальше до дня 5-го грудня на адреси: Н. Сіна — LI 4-1549, А. Карабіневич — FI 2-6591, С. Лаба — FI 2-9039, М. Повх — LI 4-2115.

ОБ'ЄДНАННЯ ПРИХИЛЬНИКІВ ВИЗВОЛЬНОЇ БОРОТЬБИ УКРАЇНИ — Відділ НЮАРК, Н. Дж.

— улаштовує —

ЖИВУ ГАЗЕТУ

в залі УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ при Sanford Ave and Ivy St., Newark, N.J.

в суботу, 4-го грудня 1965 р.

З статтями і коментарями виступлять:
Д-р Т. Гунчак — В'єтнам і причини проти урядових демонстрацій.
Інж. Б. Чайківський — Світла і тіні совєтської економіки (На тлі останніх постанов ЦК КПСС).
Д-р Р. Борковський — За знищення чи за зміцнення УККА.
По виголошених статтях і коментарях — дискусія і запити. Вступ за добровільними датками.

Початок в год. 6:30 веч.

УПРАВА ОПВВУ

ЖАЛОБА ПО БЛ. П. МИТРОПОЛИТІ КИР БОГДАНОВІ

Адміністратура Української Православної Церкви в Америці, яка перебуває в юрисдикції Святішого Вселенського Архиєрея, Атенагора І, Патріярха Царгородського, оцим Зверненням до Всіх Українців в цілому світі проголошує

СОРОК ДЕННУ ЖАЛОБУ ПО БЛ. П. АРХИЄРЕЇ КИР БОГДАНІ, АРХИЕПИСКОПІ - МИТРОПОЛИТІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ В АМЕРИЦІ І В ЦІЛІЙ ЗАХІДНІЙ ПІВКУЛІ,

який упокоївся в Бозі, дня 1. листопада 1965 Р. Б. в Богомбереженому місті Отаві, Провінції Онтаріо, в Канаді, а похоронений у Великому Ню Йорку, дня 9 листопада 1965 Б. Р., як слідує:

1. Всі Церкви Української Православної Церкви в Америці й Канаді мають бути прибрані в жалібну, чорну краску, а на Церквах мають повівати чорні й українські національні Прапори, а головно в день закінчення Жалоби, це є в неділю, дня 12 грудня 1965 Р. Б.

2. Кожної неділі під час св. Божественної Літургії в Ектенії за Померших Всі Священики згадуватимуть Ім'я бл. п. Митрополита Кир Богдана, а після св. Літургії відправлятимуть Панахиди за Його Душу.

3. В неділю, дня 12 грудня 1965 Р. Б. всі Духовні Отці у всіх Церквах Дієцезії в день закінчення Жалоби, відслужать Торжественну Заупокійну св. Літургію у світлих ризах в 10 годині вранці, а після св. Літургії відправлять Панахиду за бл. п. Раба Божого Кир Богдана, на яку запросять всіх своїх Парохіян взяти в Ній як найчисленнішу участь й виголосять відповідну до хвилі Проповідь про життя, працю й мученичий шлях бл. п. Митрополита.

4. Просимо Парохіяльні Уряди, Братства, Сестрицтва і Всіх Єпархіян здержатися в часі Жалоби від гучних забав з танцями і від всіх гучних парохіяльних імпрез.

Рівночасно дякуємо Їх Еміненції Архиєпископу Кир Якову, Екзарху Царгородського Патріярхату, Впреосвящ. Митрополиту Кир Герману і Впреосвящ. Єпископу Кир Силі з Грецької Архидієцезії, Впреосвящ. Кир Марку з Альбанської Дієцезії, Впреосвящ. Кир Оресту з Карпато-української Дієцезії й Впреосвящ. Кир Василію з Білоруської Дієцезії за КНЯЖИЙ ПОХОРОН, що його влаштували Нашому Дорогому й улюбленому бл. п. Митрополиту Кир Богдану.

Дякуємо теж Всім Архиєреям і їхнім Представителям Католицької, Старо-католицької, Болгарської, Антіохійсько-сирійської, Румунської, Сербської, Руської і Протестантської Церков, що взяли участь в сумних похоронних Торжествах Нашого Дорогого Владики Кир Богдана.

Дякуємо усьому Українському Православному Духовенству, що під проводом Впреосвящ. Архиепископа Кир Мстислава прийшли на Похорон віддати останню прислугу бл. п. Митрополитові Кир Богданові, а Всім Епархіянам й Українському Громадянству дякуємо за участь у похоронних Торжествах, за св. Молитви, жертви на св. Літургії й за співчуття, що їх телеграфічно й листовно висловили Нам.

Особливо дякуємо Всесвітлішим, Високопреподобним і Всечесним Отцям: о. Мітрату Іларіону Вороблевському, Канцлеру УПЦА, о. Онуфрію Іванюку, Протопресвітеру і Члену Консисторії УПЦА, о. Прот. Михайлу Колепичу, Пароху Катедри св. Івана Сучавського і Члену Консисторії УПЦА, о. Протопресвітеру Д-ру Якову Костецькому й о. Протопресвітеру Івану Ткачуку, як Представителям Впреосвящ. Архиепископа Кир Палладія та двом Грецьким Священикам, що під Проводом Впреосвящ. Архиєрея Кир Сили, Єпископа-Помічника Їх Еміненції Кир Якова і о. Адміністратора УПЦА принесли Безкровну Жертву під час св. Архиєрейської Літургії за Душу бл. п. Раба Божого Кир Богдана в день Його Похорону.

Особлива подяка від Нас належиться Всесвітл. о. Протопресвітеру Семену Гаюку, Пароху Церкви Всіх Святих в Ню Йорку, Його Чесним Парохіянам, Його чудовому Хорові і всім Його Солодкопівцям та Його славному Диригентові, п. Дідухові за Відправу Торжественної Панахиди, що її відслужили при Домовині бл. п. Митрополита Кир Богдана в неділю, дня 7 листопада 1965 Р. Б. в 7 год. вечером в Похоронному Заведенні Петра Яреми під Проводом о. Адміністратора УПЦА слідуючі Отці: о. Д-р Яків Костецький, о. Семен Гаюк, о. Іван Ткачук, о. Онуфрій Іванюк, о. Микола Матолич, о. Всеволод Метельницький й о. Сергій Кіндзірявий-Пастухів.

Спеціяльна подяка належиться передовсім Впр. о. Прот. Юрію Бакопульос, Канцлеру Грецької Архидієцезії і Впр. о. Прот. Юрію Пападеас, Деканові Грецької Архикатедри Пресв. Тройці в Ню Йорку за співпрацю, й поміч в переведенні сумних похоронних Обрядів бл. п. Нашого Митрополита і за влаштування прийняття для Священиків і Архиєреїв, а Вельмишановним Панству Савчинам, нашим Друзям і Приятелям з Української Гімназії в Перемишлі за Поминальний — княжий Обід-Тризну, що його влаштували для Архиєреїв і Ієреїв в Українському Народному Домі в Ню Йорку.

Рівночасно проголошуємо грошову кампанію по парохіях і людях доброї волі на Пам'ятник-Церковцю для бл. п. Митрополита Кир Богдана, який збудуємо влітку 1966 Р. Б. на Його Могилі, який буде гідний Його світлої пам'яті.

Імена Всіх Жертводавців проголосимо в українській пресі.

Вельмишановних і Дорогих Українських Інженерів-Архітектів і Меценатів вже заздалегідь просимо виготовити пляни Пам'ятника-Церковці для бл. п. Митрополита Кир Богдана безкоштовно, бо Покійний Наш Митрополит Кир Богдан ціле своє життя був „безсребреником" і таким упокоївся в Бозі, залишивши найближчій Родині в Завіщанні всего $5.300 на Похорон і на це, щоби Його догодували до смерті. А Завіщання зробив наш єпархіяльний Адвокат, п. Микола Гаврилко.

І якщо при Божій помочі, у що свято віримо, побудуємо Пам'ятник-Церковцю на дорогій всім нам Могилі бл. п. Митрополита Кир Богдана, Продовжителя Української Православної Київсько-Галицької Митрополії, який після довгих заходів і шукань відновив канонічний зв'язок зі Святішим Вселенським Патріярхатом в Царгороді, який існував від самого початку св. Православія на Україні аж до сумного 1686 р., коли то Київсько-Галицька Митрополія опинилася під владою московської Церкви — тоді Всі Українці на Вільній Землі Вашингтона без огляду на релігію й політичні різниці, яких по правді кажучи між Українським Народом немає, сходитимуть рік-річно, дня 1 ЛИСТОПАДА до цієї Церковці-Пам'ятника, на кладовищі „Флашінг", що на „Довгому Острові" біля Ню Йорку, де спочивають „вічним сном" тлінні Прахи бл. п. Митрополита Кир Богдана між могилами Грецьких Православних Архиєреїв, щоби помолитися за Душі всіх Братів-Українців, закатованих безбожним ворогом України, за Архиєреїв, Ієреїв, Благочестивих Вірних Українського Народу і за Всіх Героїв України, що через скрипіння шибениць, підвали НКВД, тюрми і Соловки, степи Казахстану і непривітної Мордовії-Караганди, прямували до Світлого Дня Воскресіння і Золотої Волі України, бо ж Покійний Наш Митрополит Кир Богдан боровся теж за Волю й Долю України, в Рядах Української Армії в 1918-1920 рр.

Українці! Докажімо своїми щедрими жертвами, що вміємо пошанувати свойого Митрополита бодай по смерті!

ХАЙ БОГ БЛАГОСЛОВИТЬ!

Всі грошові жертви на Церковцю-Пам'ятник, як теж і інженерські пляни, з яких виберетьcя один з найкращих при помочі жюрі, просимо висилати по адресі о. Адміністратора УПЦА, як нище:

Ukrainian Orthodox Church of America
Ecumenical Patriarchate
Rt. Rev. Mitret Demetrius T. Sawka, S.T.M., Administrator
512 North George Street — Rome, New York 13440
Phone: Area Code 315 — 336-2544

о. Мітрат ДМИТРО САВКА, Адміністратор УПЦА

З Канцелярії Адміністратури УПЦА
Рим, Ню Йорк, дня 15 листопада 1965 Р. Б.

Всі українські часописи просимо передрукувати

Окрім квітів на могилу
нашого Незабутнього Товариша праці

бл. п. Дмитра Кравця

працівники В-ва „Свобода"
та Головної Канцелярії УНС,
як також присутні на поминках гості

зложили разом суму 150.00 долярів
на Фонд видання ювілейної збірки поезій
Василя Барки „Лірник", що появиться
у 60-ліття життя Автора.

Хор ім. Митр. Андрея Шептицького,
Т-во „Обнова" і 201-ий Відділ „Провидіння"
в Ню Йорку

під протекторатом

КОМІТЕТУ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ м. НЮ ЙОРКУ — ВІДДІЛ УККА

влаштовують

в неділю, 12-го грудня 1965 р. в год. 6-ій веч.

в авдиторії FASHION INSTITUTE, 225 West 24th Street, New York City

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ

У ПОШАНУ

СЛУГИ БОЖОГО МИТРОПОЛИТА

АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

В СОТІ РОКОВИНИ НАРОДЖЕННЯ

У ПРОГРАМІ:

Відкриття — о. д-р ЮЛІЯН КАТРІЙ, ЧСВВ; Святочна промова — д-р ВАСИЛЬ ЛЕНЦИК, сольоспів — ШАРЛЬОТА ОРДАССІ-БАРАНСЬКА, сопрано, солістка Метрополітен Опери в Ню Йорку; фортепіянове сольо — РОМАН РУДНИЦЬКИЙ, піяніст-віртуоз; Послання Митрополита Андрея в справі нищення Українських Православних Церков — відчитає д-р РОМАН ОСІНЧУК; СМИЧКОВИЙ АНСАМБЛЬ УМІ під керівництвом проф. ВОЛОДИМИРА ЦІСИКА; ХОР ім. МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО, диригент проф. РОМАН ЛЕВИЦЬКИЙ; фортепіяновий супровід — д-р ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ.

Квитки по $2.50, $2.00 і $1.00 у крамницях „Арка", „Еко" і „Сурма", а в день Концерту при касі.

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ
м. НЮ ЙОРКУ

під почесним протекторатом

ПРЕДСТАВНИЦТВА ВИКОНАВЧОГО ОРГАНУ УНРАДИ в США

— влаштовує —

у суботу, 4-го грудня 1965 р. о год. 6:30 веч.

в Українському Народному Домі — велика заля — 140-142 2-га Ave.

ЖАЛОБНУ АКАДЕМІЮ

ПРИСВЯЧЕНУ

бл. пам'яті полк. А. МЕЛЬНИКА

Лицаря Збройних Змагань за волю України, б. Начальника Штабу Дієвої Армії УНР та Голови ПУН

У першу річницю Його смерти

У ПРОГРАМІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ:

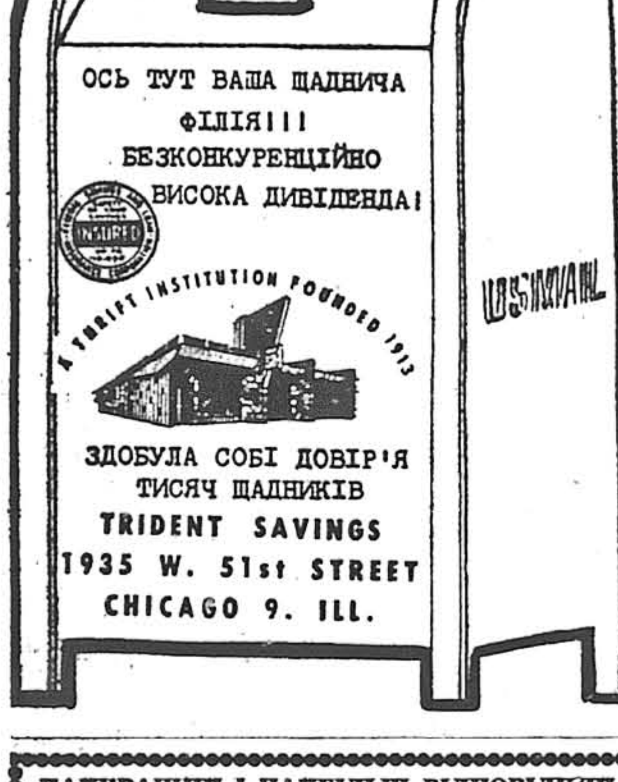
Генерал П. ШАНДРУК, доповідь — гість з Канади, письменник і публіцист — д-р З. КНИШ, режисер — Й. ГІРНЯК, деклямація — Р. ШУГАН, співачка — Г. МИНАІВ-АНДРЕАДІС.
При фортепіяні — О. ОМЕЛЬСЬКИЙ.

ПАНАХИДА

за спокій душі бл. п. полк. А. Мельника відправиться в катедральному Соборі св. ВОЛОДИМИРА, 160 Вест 82 вул. в Ню Йорку після Літургії у НЕДІЛЮ 5-го ГРУДНЯ 1965 Р.

До численної участи в урочистостях закликаємо все Громадянство.

Почесний Голова Громадського Комітету — Проф. І. КРАМАРЕНКО
Голова Громадського Комітету — Генерал П. ШАНДРУК
Члени Президії Комітету:
полк. П. ШИПРУК, сот. І. КОЗАК, сотн. О. СТЕТКЕВИЧ, Л. КУДЕЛЯ, Г. ЯРЕМЧУК

ЗМІНА АДРЕСИ

ДО АДМІНІСТРАЦІЇ „СВОБОДИ"
81-83 GRAND STREET
(P. O. Box 346)
JERSEY CITY, N. J. 07303

Долучую 10 центів — прошу змінити мою адресу:

Моя СТАРА АДРЕСА була:

ЧИСЛО ВІДДІЛУ (якщо член УНС) ____________

Ім'я і прізвище: ____________

Адреса: ____________

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище: ____________

Адреса: ____________

Філядельфія, Па.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКОГО РЕСПУБЛІКАНСЬКОГО КЛЮБУ

В останньому часі Український Республікан. Клюб у Філядельфії, головою якого є Іван Одежинський, головний радний УНСоюзу, видатний діяч на союзовому і загальногромадському полі, може слушно похвалитися черговими успіхами. Після доведення консолідації українських республіканських сил на терені Філядельфії, прийшли два нові здобутки.

Перший з них, — це найменування на голову Окружного Суду ч. 9 у Філядельфії (Каммон Пліс Корт) адвоката Джеймса МекДермотта, який, хоч не є українського роду, то вже від кількох років є членом Українського Республіканського Клюбу у Філядельфії і симпатиком українців. Дж. МекДермот має тридцять кілька років, і перед ним ще довга професійна і політична кар'єра. Він дружить з багатьма політичними діячами, а його щира вдача з'єднала йому багатьох друзів між нашими людьми. Призначення нашого приятеля, Джеймса МекДермотта на такий важливий пост є також і успіхом нашого Республіканського Клюбу, членом якого є новий голова Суду ч. 9. Українці-республіканці міста Філядельфії щиро бажають членові свого Клюбу якнайкращих успіхів у його праці і вірять, що перед ним ще важливіші пости.

Другим нашим успіхом було, мабуть, вперше в історії Філядельфії найменування українця головою Виборчої Округи. Цей пост республіканського голови 16. Округи признала республіканська організація міста одному з трьох синів Українського Січового Стрільця, сл. п. Михайла Максимюка, а саме Миколі Максимюкові. Брати Максимюки, з яких молодший є адвокатом, а старший урядовцем Стейтового Уряду Пенсильвенії, недавно отримали за покійного батька, українського комбатанта, Воєнний Хрест та відзнаку УСС-ів з нагоди недавнього ювілею 50-річчя вимаршу на поле бою Українських Січових Стрільців. В хаті Миколи Максимюка, недавно одруженого з новоприбулою п. Анною Павлюк, висить портрет його батька в уніформі УСС.

членами Республіканської партії вже від багатьох років), вписалися до Українського Республіканського Клюбу щойно з хвилиною пожвавлення діяльности цього Клюбу, перед трьома роками, коли завдяки зусиллям нового голови, Івана Одежинського, цей Клюб зактивізувався і притягнув до праці в українському середовищі на американському політичному полі багатьох „старих" і „нових", себто представників тут вже народженого покоління. До речі, в багатьох випадках Український Республіканський Клюб допоміг придбати громадянські папери, за що здобув признання американських політичних кол і вдячність нових громадян.

Факт призначення нашого земляка Миколи Максимюка на важний політичний пост, який дає йому моральний провід над багатьма тисячами мешканців його виборчої округи, є безсумнівним ствердженням сили і ваги, якої починають набирати українці — республіканці Філядельфії.

Обі згадані події дають можливість сподіватися, що як в майбутніх міських виборах республіканці переберуть знову управу цього тримільйонового міста, як це сталося вже з стейтовою адміністрацією — тоді українці зможуть здійснити багато справ, які дотепер не вдавалися, завдяки неприхильній поставі Управи міста, як напр.: дозвіл на побудову Пластової Галі, справу відповідної площі для трикратного чемпіона Америки, „Тризуба", справу названня однієї з площ в північній дільниці міста, де живуть здебільша українці іменем Тараса Шевченка, справу участи бодай одного українця в Шкільній Раді міста, в якому ходять до шкіл тисячі українських дітей, справу більшої участи українців в міській адміністрації.

Треба вірити, що при сприятливих політичних передумовах і при щораз більшому питомому тягареві і вазі українців як політичного чинника у Філядельфії, — всі ці і багато інших справ вдасться здійснити. Допоможе тому динамічний і діяльний Український Республіканський Клюб Філядельфії.

Д. З.

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКИЙ СОЮЗ МАЄ ПРОГОЛОСИТИ свою повну економічну підтримку біло-расистському урядові Іена Сміта в сусідній Родезії. Представник Південної Африки заявив був в Об'єднаних Націях, що Південна Африка вестиме таку економічну політику у відношенні до Родезії, яка відповідає її інтересам, себто не підпорядкується санкціям, що їх прийняли Британія й інші держави супроти Родезії, яка проголосила державність всупереч волі Британії. Однаково в Родезії, як у Південно-африканському Союзі володіють білі меншини з виключенням від усякої участи в керівних органах — чорних автохтонів.

СПОРТ

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „РОМА 2 : 1

Вейн, Н. Дж., 21-го листопада. — Віра симпатиків у перемогу „Ч. Січі" була захитана після виграної „Роми" з „Тризубом", як і через контузії січовиків з попередніх змагань. Саме через контузію В. Каздоба не взяв участи у цій зустрічі за Чашу ЗДА. Вигравши ці змагання, „Ч. Січ" виелімінувала „Рому" від дальших гор за чашу і відплатилася за „Тризуб". Ці змагання були одними із найкращих „Ч. Січі" після успішної зустрічі у Бостоні. З працьовитої і амбітної одинадцятки дружини „Ч. Січі" важко когось вирізнити, бо і знаменитий воротар Махник, і залізна оборона Саварин — Савицький, і непроходима лінія помочі М. Німерчинський — Павлишин — Понось, як теж невтомний напад з „машинами" Чайкою, Сниликом, В. Чижовичем і В. Німерчинським однаково причинилися до цієї перемоги.

В першій половині гра була рівнорядна, при чому акції блискавкою переносились від воріт до воріт. Тоді й пописувалися воротарі. Ведення для „Ч. Січі" здобув Чайка в 39-ій хвилині і з таким рахунком 1:0 закінчилася перша півгра. Після перерви січовики мали легку перевагу за винятком останніх десяти хвилин. Бажаючи зломити сильний опір „Ч. Січі", вдалися італійці до гострих фавлів, внаслідок яких суддя Новік виключив з гри на 59-ій хвилині одного змагуна „Роми". Другі ворота для „Ч. Січі" стрілив М. Німерчинський, виминувши в рейді з помочі трьох змагунів суперника. Італійці здобули ворота після гарної акції на 82-ій хвилині змагань.

Це була сьома за порядком перемога дружини „Ч. Січі" в цьому сезоні. Склад „Ч. Січі": Махник (Юрків), Саварин — Савицький, Понось — Павлишин — М. Німерчинський, Чайка — Снилик — В. Німерчинський — В. Чижович — Рада, Сольчаник і Каздоба.

О. Твардовський

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ

Купуйте в підприємствах що оголошуються в „Свободі"

ТАРЗАН, ч. 5 537. Найвищий жрець радіє!

Тарзан сам увійшов до Зімби ще перед своїми мавпами і так стояв безрадно проти атаки печерних людей.

Його також швидко роззброїли, зв'язали і вкинули до похмурої темниці.

Пізніше найвищий жрець зловіщо сміявся. — Божок-Місяць готовий прийняти священну жертву.